

Danmarks første elevuniversitet for 5. og 6. klasser

Nordjyllands børn skal lære om klimaproblematikken og om de intelligente løsninger, forskerne arbejder på at udvikle. Ålborg Universitet oprettede i 2009 et elevuniversitet, hvor de inviterer skoleklasser ind til undervisning og eksperimenter med universitetets forskere.

Aalborg Universitet har fulgt andre europæiske storbyers eksempel og har oprettet et elevuniversitet, som en uge årligt åbner dørene for folkeskolerne. Her får elever fra femte og sjette klassetrin mulighed for at deltage i workshops om bæredygtig energi. Og det er en stor succes, fortæller Annette Grunwald, tidligere projektleder og ph.d. ved Aalborg Universitet:

”Folkeskolelærerne har vist overraskende stor interesse for samarbejdet. Der går kun tre-fire dage, så er alle workshops fyldt op. De fleste klasser er fra Aalborg og omegn, men vi får også klasser, som rejser over 100 km for at deltage.”

Foto; Thor Bagger

Eksperimenterende workshops

Eleverne bydes velkommen i auditoriet og skal derefter deltage i to workshops. I alt udbyder universitetet 26 workshops i forbindelse med elevuniversitetet under overskrifter som: Når bølgerne går højt – om bølgeenergi, Kan en bil køre på korn og halm?, Hvordan laver man strøm af solen? og Arkitekt for en dag – om grønt byggeri.

Meningen med dagen er at lære eleverne noget nyt om vedvarende energi og give dem mulighed for selv at eksperimentere. På universitetet er der bygget et vandbølgeanlæg. Her skal eleverne på bølgeenergiworkshoppen måle hvor høj en bølge er, og hvor meget energi, der er i den. De praktiske erfaringer danner et godt grundlag for at forstå, hvordan vand kan omsættes til energi.

Underviserne forsøger at gøre undervisningen så konkret som muligt for at fastholde eleverne. Især eksperimenter virker godt. Aalborg Universitet vil gerne give eleverne en bredere forståelse af, hvad bæredygtighed er, end bare energi. Bæredygtighed handler også om adfærd og økonomi, og derfor får eleverne også viden om den historiske udvikling i energiforbruget og indsigt i, hvordan man er begyndt at udvinde bæredygtig energi.

For underviserne på Aalborg Universitet er det vigtigt, at eleverne ikke kun hører om katastrofescenarierne ved global opvarmning.

Gode råd

...

1) Etabler et bredt samarbejde mellem undervisere, rektorer, dekaner, folkeskolelærere, skolekonsulenter i kommuner etc. Kun gennem sådan et samarbejde kan man få styr på og overkomme nogle af vanskelighederne ved at få projektet til at fungere. (Eks. undervisere der ikke er vant til børn)

2) Skift omgivelser så børnene ser en ny verden

3) Giv eleverne mulighed for

"Hvis eleverne skal føle medejerskab til indsatsen mod klimapåvirkninger, bliver de nødt til at tro på, at de kan gøre en forskel. Og den tro bliver for mange af eleverne styrket, når de lærer om vedvarende energi og de mange anvendelsesmuligheder forskningen har udviklet." forklarer Annette Grunwald.

Undervisere fra 6 forskellige institutter har valgt at deltage. Desuden har projektet etableret samarbejde med eksterne partnere såsom Energitjenesten Nordjylland og Nordisk Folkecenter for Vedvarende Energi.

Det er ikke nemt at omstille undervisningen til folkeskoleniveau, men mange er glade for at undervise folkeskoleeleverne, fordi det er en afveksling i hverdagen, og fordi det giver dem mulighed for selv at lege og begejstre, fortæller Annette Grunwald.

Bro mellem universiteter og folkeskoler

Mange af eleverne har aldrig været på et universitet før, og en del af dem har ingen universitetsuddannede i deres nærmeste omgangskreds. Derfor er universitetsbesøg andet og mere end selve det at lære om bæredygtighed, forklarer Annette Grunwald.

Fakta om elevuniversitetet

...

Elevuniversitetet SKUB (Studier i Klima på Universitetet for Børn) blev oprettet i 2009. Udfordringen er at lære elever på 5. og 6. klassetrin om vedvarende energi og gøre dem interesserede i naturvidenskab. Projektet er etableret gennem EU-projektet SAUCE - "Schools at University for Climate and Energy". Fra 2009 til 2012 har 108 skoleklasser deltaget. Efter EU-projektets afslutning har Center for Naturvidenskab, Teknik og Sundhed på Aalborg Universitet overtaget projektledelsen, og Tek/Nat fakultetet på Aalborg Universitet har truffet en principbeslutning om at gøre elevuniversitetet SKUB til en permanent institution.

Der er brug for dygtige folk inden for grøn teknologi i fremtiden, og derfor håber Ålborg Universitet også at kunne gøre nogle af eleverne interesserede i emnet og i at gå på universitetet. Selvom det er for tidligt for eleverne at overveje uddannelsesvalg, mener Annette Grunwald, at mødet med universitetet er en god start. Hun fortæller, at eleverne synes, at det er spændende at se, hvad der foregår på et universitet. De bliver overraskede over, at man ikke bare sidder og læser i en bog, men at der også er værksteder og laboratorier, hvor man bruger hænderne.

Under besøgene har flere elever spurgt til, hvordan man kommer på universitetet, hvor lang tid det tager at blive uddannet, og hvad man kan blive. Undervisningsforløbene evalueres hvert år, og 90 % af eleverne svarer, at de har lært meget og været glade for at deltage. Som en elev udtrykker det:

"Universitetet er meget større, end jeg havde forventet, men jeg synes, at det er rigtig sjovt og spændende at være her og lære mere om vedvarende energi. Når jeg bliver voksen, kunne jeg godt finde på at arbejde inden for vedvarende energi, for det er vigtigt, at vi sparer på energien, så vi ikke lukker så meget CO₂ ud og får endnu mere global opvarmning." (Pige, 6. klasse).

Når eleverne kommer tilbage til deres egen skole, arbejder de fleste videre med emnet. Det er vigtigt at gribe og omsætte deres engagement til praksis. Derfor har elevuniversitetet sørget for at give dem konkrete ideer til, hvordan de kan nedsætte deres energiforbrug i hverdagen.

Foto; Thor Bagger